

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Poznaniu

- PROJEKT -

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W POZNANIU**

Z

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2014 r. poz. 2114) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 3 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- 2) załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;
- 3) załącznik nr 5 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2013 r. poz. 628 i poz. 842, z 2014 r. poz. 805, poz. 850, poz. 1002, poz. 1101 i poz. 1863 oraz z 2015 r. poz. 222, poz. 774 i poz. 1045

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu
ochrony siedlisk przyrodniczych oraz żółwia błotnego i jego siedlisk, będących przedmiotami
ochrony obszaru Natura 2000

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>	Istniejące: – Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (H01).
		Potencjalne: – Obecne gatunki ryb (I01).
2.	1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glauco-Puccinietalia</i> – część zbiorowiska śródlądowe); 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne; 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>); 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Nie zidentyfikowano w związku z brakiem siedlisk w obszarze Natura 2000
3.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Istniejące: – Obecność nierodzimych gatunków synantropijnych (I01). – Odpady (gruz, ziemia) (H05). – Fragmentacja siedliska (J03.02).
		Potencjalne: – Melioracje odwadniające (J02.01).
4.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Istniejące: – Intensyfikacja użytkowania rolniczego (A02.01). – Fragmentacja siedliska (J03.02). – Intensywne koszenie – zubożenie składu gatunkowego łąki (A03.01). – Nawożenie nawozami sztucznymi (A08). – Dosiewanie traw (A11). – Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych – obniżenie poziomu wód gruntowych (J02)

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
		<p>Potencjalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zaprzestanie koszenia (A03.03). – Zmiana łąk na grunty orne (A02.03). – Wypas (A04). – Zabudowa rozproszona (E01.03). – Zalesianie terenów otwartych (B01)
5.	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	<p>Istniejące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Fragmentacja siedliska (J03.02). <p>Potencjalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ekspansja trzciny i drzew (I02).
6.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	<p>Istniejące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych – obniżenie poziomu wód gruntowych (J02). – Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (K02.01) <p>Potencjalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zaniechanie/brak koszenia (A03.03). – Ekspansja drzew i krzewów (I02). – Wypas (A04). – Zmiana łąk na grunty orne (A02.03). – Dosiewanie traw (A11)
7.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	<p>Istniejące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obce gatunki inwazyjne, zwłaszcza niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> (I01). – Fragmentacja siedliska (J03.02). <p>Potencjalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wycinanie drzew w obrębie płatów siedliska (B02.02).
8.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	<p>Istniejące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Fragmentacja siedliska (J03.02). – Mała ilość martwego drewna (B02.04). – Obce gatunki inwazyjne, w warstwie drzew świerk pospolity <i>Picea abies</i>, w runie niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> (I01). – Nadmierny rozwój warstwy krzewów, zwłaszcza leszczyny <i>Corylus avellana</i> i bzu czarnego <i>Sambucus nigra</i> (I02). <p>Potencjalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wycinka lasu (B02.02).
9.	1220 Żółw błotny <i>Emys orbicularis</i>	<p>Istniejące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zarastanie zbiorników wodnych w toku sukcesji (K02.01). – Mała liczebność populacji (M02.03). – Brak dostatecznej ilości siedlisk lęgowych (J03.01). <p>Potencjalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nie zidentyfikowano (X).

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	1340 Śródłądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glauco-Puccinietalia</i> – część zbiorowiska śródłądowe) 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne; 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>) 6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Nie określono ze względu na brak siedlisk w obszarze Natura 2000
2.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku oraz zaplanowanie działań ochronnych
3.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska
4.	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Poprawa niezadowolającego stanu ochrony siedliska poprzez odpowiednie użytkowanie rolnicze
5.	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska
6.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Wzrost pokrycia gatunków charakterystycznych w połowie płatów do poziomu > 50% poprzez odpowiednie użytkowanie rolnicze
7.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku oraz zaplanowanie działań ochronnych
8.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych
9.	1220 Żółw błotny <i>Emys orbicularis</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku i uwarunkowaniach jego ochrony oraz weryfikacja działań ochronnych

Określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Lp.	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz zółwia błotnego i jego siedlisk			
1.	<p>Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych. Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych</p>	<p>Płaty siedliska 6510 położone w obrębie działek ewidencyjnych o nrach: 223, 229, 272, 5061/3 obręb ewid. Górzno, gmina Krzemieniewo, 58, 60, 66, 67, 71, 72, 73, 166, 169, 171, 172, 206, 208/1, 208/2, 210, 211, 212, 213, 214, 223/6, 277/2, 343, 357, 531, 532, 578, 581, 582, 588, 589/2, 589/3, 589/4, 608, 612, 617, 629, 681, 684, 713/3, 714/3, 732, 733, 734, 797, 1277, 1278, 1279, 1280, 5007/2 obręb ewid. Świerczyna, 356, 407, 407/1, 441, 445, 446, 449/1, 449/2, 449/3, 449/4, 449/5, 449/6, 449/7, 449/8, 449/9, 449/10, 449/11, 449/12, 449/13, 449/14, 449/15, 470/1, 470/2, 470/3, 470/4 obręb ewid. Grodzisko, 1305/2, 1306/2, 1308/2, 1441/5, 1441/104, 1441/105, obręb ewid. Osieczna, 72, 84 obręb ewid. Łoniewo, 332/5, 333/3, 335/3, 343 obręb ewid. Drzeczkowo, 91/2, 92, 95, 96, 97, 154/1, 156/2, 157, 158/2, 159/1, 159/2, 160, 161, 162/1, 162/2, 163/1, 164, 165, 166/1, 167/1, 168/2, 169/1, 170, 190, 193/2,</p>	<p>Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – właściwy miejscowo nadleśniczy</p>

		<p>195/14, 195/15, 264/1, 264/2, 365, 366/1, 428/1, 429/2, 490/1, 490/3, 490/7, 490/9, 492/1, 492/8, 549, 550, 552, 553, 554, 555, 556, 561, 564, 565, 566, 646 obręb ewid. Wojnowice, 15, 17, 20, 21, 22, 45, 56/2, 57/2, 58/2, 59/2, 123, 124, 125/2, 126/2, 127/5 obręb ewid. Ziemnice, gmina Osieczna oraz ododdziałach 7n i 7o, obrębu Karczma Borowa Nadleśnictwa Karczma Borowa</p>	
2.	<p>Działanie fakultatywne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – użytkowanie kośne, pastwiskowe lub naprzemienne – w niektórych latach pastwiskowe, a w niektórych kośne; dopuszczalny wypas po pokosie przy użytkowaniu jednokośnym, – jeden lub dwa pokosy rocznie w terminie od 15 czerwca do 30 września, – pozostawienie fragmentów nieskoszonych – 15–20% powierzchni działki rolnej; w przypadku zastosowania dwóch pokosów w ciągu roku należy pozostawić ten sam fragment działki rolnej nieskoszony; w dwóch kolejnych latach należy pozostawić inne fragmenty nieskoszone, – przy użytkowaniu jednokośnym dopuszczalny wypas przy obsadzie zwierząt do 1 DJP/ha, po pokosie w terminie do 15 października, – przy użytkowaniu pastwiskowym – wypas przy obsadzie zwierząt od 0,5 DJP do 1,0 DJP/ha, w terminie od 1 maja do 15 października, – dopuszczalne wypasanie przez cały rok koników polskich i koni huculskich przy obsadzie zwierząt do 1 DJP/ha, – coroczne jednokrotne wykaszanie niedojądów w terminie od 15 	<p>Płaty siedliska 6510 położone w obrębie działek ewidencyjnych o nrach: 223, 229, 272, 5061/3 obręb ewid. Górzno, gmina Krzemieniewo, 58, 60, 66, 67, 71, 72, 73, 166, 169, 171, 172, 206, 208/1, 208/2, 210, 211, 212, 213, 214, 223/6, 277/2, 343, 357, 531, 532, 578, 581, 582, 588, 589/2, 589/3, 589/4, 608, 612, 617, 629, 681, 684, 713/3, 714/3, 732, 733, 734, 797, 1277, 1278, 1279, 1280, 5007/2 obręb ewid. Świerczyna, 356, 407, 407/1, 441, 445, 446, 449/1, 449/2, 449/3, 449/4, 449/5, 449/6, 449/7, 449/8, 449/9, 449/10, 449/11, 449/12, 449/13, 449/14, 449/15, 470/1, 470/2, 470/3, 470/4 obręb ewid. Grodzisko, 1305/2, 1306/2, 1308/2, 1441/5, 1441/104, 1441/105, obręb ewid. Osieczna, 72, 84 obręb ewid. Łoniewo, 332/5, 333/3, 335/3, 343 obręb ewid.</p>	<p>Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – właściwy miejscowo nadleśniczy</p>

	<p>lipca do 31 października,</p> <ul style="list-style-type: none"> – zebranie i usunięcie skoszonej biomasy; w terminie do 2 tygodni po pokosie siano powinno zostać usunięte z działki rolnej lub ułożone w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi, – dopuszczalne ograniczone nawożenie do 60 kg N/ha/rok, z wyłączeniem obszarów nawożonych przez namuły rzeczne, – wapnowanie dopuszczalne po wykonaniu niezbędnych w tym zakresie analiz glebowych. <p>Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych</p>	<p>Drzeczkowo, 91/2, 92, 95, 96, 97, 154/1, 156/2, 157, 158/2, 159/1, 159/2, 160, 161, 162/1, 162/2, 163/1, 164, 165, 166/1, 167/1, 168/2, 169/1, 170, 190, 193/2, 195/14, 195/15, 264/1, 264/2, 365, 366/1, 428/1, 429/2, 490/1, 490/3, 490/7, 490/9, 492/1, 492/8, 549, 550, 552, 553, 554, 555, 556, 561, 564, 565, 566, 646 obręb ewid. Wojnowice, 15, 17, 20, 21, 22, 45, 56/2, 57/2, 58/2, 59/2, 123, 124, 125/2, 126/2, 127/5 obręb ewid. Ziemnice, gmina Osieczna oraz ododdziałach 7n i 7o, obrębu Karczma Borowa Nadleśnictwa Karczma Borowa</p>	
3.	<p>Wycinanie drzew i krzewów. Działanie realizowane co trzy lata w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych</p>	<p>Część działki ewid. o nrze 194, obręb ewid. Drzeczkowo, gmina Osieczna – w miejscu potencjalnego siedliska lęgowego żółwia błotnego</p>	<p>Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000</p>
4.	<p>Utrzymanie obecnego, rolnego sposobu użytkowania gruntów. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych</p>	<p>Działka ewid. o nrze 194, obręb ewid. Drzeczkowo, gmina Osieczna</p>	<p>Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000</p>
5.	<p>Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych. Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych</p>	<p>Płaty siedliska przyrodniczego 7230 położone w obrębie działek ewidencyjnych o nrach: 1441/105, 1452/1 obręb ewid. Osieczna, 72 obręb ewid. Łoniewo, 353/2, 354/2 obręb ewid. Grodzisko, 34, 170, 171, 343, 575/1, 575/9, 613, 614, 713/3, 728, 734 obręb ewid. Świerczyna, 490/7, 550, 551, 552, 561, 646 obręb ewid. Wojnowice, 15, 126/2</p>	<p>Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe –</p>

		obręb ewid. Ziemnice, gmina Osieczna	właściwy miejscowo nadleśniczy
6.	<p>Działanie fakultatywne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – koszenie w terminie od 15 lipca do 30 września, – koszenie coroczne 50% powierzchni każdego roku w innym miejscu lub koszenie całej powierzchni raz na 2 lata, – koszenie w sposób nieniszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej, – zebranie i usunięcie skoszonej biomasy; w terminie do 2 tygodni po pokosie siano powinno zostać usunięte z siedliska przyrodniczego, – sukcesywne wycinanie pojawiających się drzew i krzewów, – tworzenie nowych, rozbudowa i odtwarzanie istniejących systemów melioracyjnych wyłącznie w celu utrzymania lub osiągnięcia poziomu wody mierzonego w piezometrze od 2 cm powyżej do 10 cm poniżej powierzchni siedliska. <p>Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych</p>	<p>Płaty siedliska przyrodniczego 7230 położone w obrębie działek ewidencyjnych 1441/105, 1452/1 obręb ewid. Osieczna, 72 obręb ewid. Łoniewo, 353/2, 354/2 obręb ewid. Grodzisko, 34, 170, 171, 343, 575/1, 575/9, 613, 614, 713/3, 728, 734 obręb ewid. Świerczyna, 490/7, 550, 551, 552, 561, 646 obręb ewid. Wojnowice, 15, 126/2 obręb ewid. Ziemnice, gmina Osieczna</p>	<p>Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – właściwy miejscowo nadleśniczy</p>
7.	<p>Stosowanie następujących zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odnawianie drzewostanu wyłącznie gatunkami zgodnymi z siedliskiem przyrodniczym, z zachowaniem właściwej dla siedliska struktury, składu gatunkowego, – zachowanie naturalnego podrostu drzew, – kształtowanie odpowiedniej dla siedliska przyrodniczego struktury i składu gatunkowego podczas cięć pielęgnacyjnych w przypadku planowanych cięć rębnych pozostawianie 5% lub większej powierzchni nienaruszonego drzewostanu, – zapewnianie zasobów martwego drewna – pozostawianie wywrotów i złomów, martwych drzew stojących, nieusuwanie drzew dziuplastych i 	<p>Płaty siedliska przyrodniczego 9170 położone w pododdziałach 5c, 7Ai, 11c, 14d, 14h, 15f, 15i, 16d, 17i, 18d, 18g, 19a, 19d, 20a, 20n, 21i, 22h, 23a, 59r, 60i, 60m, 61n, 61o, 62b, 62f, 62i, 62k, 62m, 71Ab, 71Ac, 79d, 79g, 82a, 82b, 82c, 83a, obrębu Karczma Borowa Nadleśnictwa Karczma Borowa</p>	<p>Właściwy miejscowo nadleśniczy</p>

	próchniejących z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego		
8.	<p>Stosowanie następujących zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odnawianie drzewostanu wyłącznie gatunkami zgodnymi z siedliskiem przyrodniczym, z zachowaniem właściwej dla siedliska struktury, składu gatunkowego, – zachowanie naturalnego podrostu drzew, – kształtowanie odpowiedniej dla siedliska przyrodniczego struktury i składu gatunkowego podczas cięć pielęgnacyjnych, – w przypadku planowanych cięć rębnią lb pozostawianie 5% lub większej powierzchni nienaruszonego drzewostanu, – zapewnianie zasobów martwego drewna – pozostawianie wywrotów i złomów, martwych drzew stojących, nieusuwanie drzew dziuplastych i próchniejących z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego 	<p>Płaty siedliska przyrodniczego 91E0 położone w pododdziałach 5l, 6b, 6f, 7o, 7t, 7w, 7Ak, 9b, 43h, 65h, 69d, 69f obrębu Karczma Borowa Nadleśnictwa Karczma Borowa</p>	<p>Właściwy miejscowo nadleśniczy</p>
<p>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych</p>			
9.	<p>Ocena stanu ochrony siedlisk przyrodniczych: 3150, 6430, 6510, 7210, 7230, 91E0 i 9170 oraz żółwia błotnego i jego siedlisk z zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.</p> <p>Dla siedliska przyrodniczego 3150 – w piątym i dziesiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych.</p> <p>Dla żółwia błotnego – co dwa lata w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych począwszy od drugiego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.</p> <p>Dla pozostałych przedmiotów</p>	<p>Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000</p>	<p>Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000</p>

	ochrony obszaru Natura 2000 – w trzecim, szóstym i dziewiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych		
Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony			
10.	Sporządzenie ekspertyzy analizującej możliwości poprawy stanu siedliska 3150 w zakresie co najmniej stanu czystości wód, presji wędkarskiej, zmiany struktury ichtiofauny. Określenie na podstawie jej wyników działań ochronnych	Jeziro Łoniewskie	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
11.	Uzupełnienie wiedzy o siedliskach przyrodniczych 9170 i 91E0; identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz – w razie potrzeby – określenie działań ochronnych. W drugim roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

Uzasadnienie

Działając zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespolonej administracji rządowej (Dz.U. Nr 222, poz. 1754), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z 2 kwietnia 2014 r., znak WOF.0211.12.2014.ŁD, wystąpił do Ministra Środowiska o dokonanie kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi, a także zasadami rzetelności zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014, zwanego dalej zarządzeniem. W piśmie DP-074-57/42386/14/JJ z 17 grudnia 2014 r. Minister Środowiska stwierdził uchybienia uzasadniające zmianę zarządzenia i wniósł o jego zmianę we własnym zakresie.

W załączniku nr 4 do zarządzenia w odniesieniu do siedliska przyrodniczego 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion* wyznaczono cel działań ochronnych w sposób niemierzalny i niepodlegający weryfikacji. W związku z powyższym zmieniono cel działań ochronnych na uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku oraz zaplanowanie działań ochronnych.

W związku ze zrealizowaniem działania ochronnego polegającego na uzupełnieniu stanu wiedzy o siedliskach przyrodniczych 1340, 6410, 6510 i 7230 dokonano także zmian w załącznikach nr 3, 4 i 5 do zarządzenia. W załączniku nr 3 uzupełniono zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych 6510 i 7230. W załączniku nr 4 cele działań ochronnych dla tych siedlisk przyrodniczych określono jako poprawę niezadowalającego i złego stanu ochrony poprzez odpowiednie użytkowanie rolnicze. Do ich realizacji, w załączniku nr 5, zaplanowano działania ochronne, które, zgodnie z § 3 pkt 6 lit. a) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. (Dz.U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.), podzielono na obligatoryjne i fakultatywne. Działania obligatoryjne sformułowano jako ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych oraz zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych. Działania fakultatywne określono jako użytkowanie kośne w określonym reżimie obejmującym m.in. termin, częstotliwość i powierzchnię koszenia.

W związku z niepotwierdzeniem występowania siedlisk przyrodniczych 1340 i 6410 w obszarze Natura 2000 nie określono dla nich zagrożeń i celów działań ochronnych planując ich usunięcie z listy przedmiotów obszaru Natura 2000 w ramach odrębnej procedury.

W związku ze zrealizowaniem działania ochronnego polegającego na uzupełnieniu stanu wiedzy, z załącznika nr 5 usunięto działanie ochronne polegające na uzupełnieniu stanu wiedzy o siedliskach przyrodniczych 1340, 6410, 6510 i 7230.

Ze względu na zrealizowanie działania ochronnego polegającego na inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych 9170 i 91E0 w ramach prac nad planem urządzenia lasu Nadleśnictwa Karczma Borowa, dokonano zmian w załącznikach nr 4 i nr 5 do zarządzenia. Z załącznika nr 4 do zarządzenia dla siedliska przyrodniczego 91E0 usunięto sformułowanie „utrzymanie obecnego stanu ochrony siedliska”. W załączniku nr 5 do zarządzenia dodano działania ochronne dla płatów siedlisk przyrodniczych 91E0 i 9170 zidentyfikowanych podczas rewizji urzędniowej przeprowadzonej w Nadleśnictwie Karczma Borowa. Zmieniono także treść działania ochronnego polegającego na uzupełnieniu stanu wiedzy o tych siedliskach przyrodniczych m.in. usuwając sformułowanie „określenie rzeczywistego

zasięgu”, gdyż został on określony podczas rewizji urzędniowej przeprowadzonej w Nadleśnictwie Karczma Borowa w roku 2014. Jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie tego działania wskazano sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000.

Wobec zrealizowania działania ochronnego polegającego na uzupełnieniu stanu wiedzy o siedliskach przyrodniczych 1340, 6410, 6510 i 7230 usunięto je z załącznika nr 5 do zarządzenia.

Ponadto w trybie autokorekty:

- w załączniku nr 4 do zarządzenia doprecyzowano cele działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych 6430 i 7210 poprzez dodanie określenia „właściwy” stan ochrony;
- w załączniku nr 5 działanie ochronne nr 10 przeniesiono z kategorii działań dotyczących ochrony czynnej do kategorii działań związanych z uzupełnieniem stanu wiedzy i nadano mu nr 10;
- w załączniku nr 5 jako podmiot odpowiedzialny za wdrażanie działań ochronnych nr 1, 2, 5 i 6 dopisano „a na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – właściwy miejscowo nadleśniczy”;
- w załączniku nr 5 doprecyzowano także termin realizacji działania ochronnego polegającego na ocenie stanu ochrony żółwia błotnego dodając „począwszy od drugiego roku obowiązywania planu zadań ochronnych”;
- w załączniku nr 5 jako podmiot odpowiedzialny za wydrażanie działań ochronnych nr 4 i 3 wskazano sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000;
- w załączniku nr 5 podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych nr 7 i 8 „miejscowy nadleśniczy” zmieniono na: „właściwy miejscowo nadleśniczy”;
- w załączniku nr 5 poz. 1, 2, 5 i 6 w kolumnie „podmiot odpowiedzialny za wdrażania” po słowie „programów” dodano „wsparcia”.

8 kwietnia 2014 r. następujące uwagi wniósł Jan Balcerzak z Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska:

- 1) Załącznik Nr 2 poz. 6: Cel niemierzalny. Kiedy będziecie wiedzieli, że cel zostanie osiągnięty? Może warto wskazać poziom wybranych wskaźników do osiągnięcia?
Uwaga uwzględniona; opis działania ochronnego zmieniono na Wzrost pokrycia gatunków charakterystycznych w połowie płatów do poziomu > 50% poprzez odpowiednie użytkowanie rolnicze.
- 2) Załącznik Nr 9 poz. 9: Może warto określić jakie wskaźniki i do jakiego poziomu?
Cel działań ochronnych zmieniono usuwając fragment dotyczący poprawy stanu zachowania siedlisk lęgowych.
- 3) Załącznik nr 3 poz. 1 i poz. 5: Dla działań obligatoryjnych nie mają zastosowania programy z tytułu obniżenia dochodowości tylko z programów wsparcia w ramach PROW.
Uwaga nieuwzględniona. Określenie programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości ma szerokie znaczenie i obejmuje m.in. płatności bezpośrednie oraz PROW. Zgodnie z obowiązującym prawem każdy rolnik korzystający z płatności bezpośrednich musi m.in. przestrzegać działań obligatoryjnych zawartych w planie zadań ochronnych (por. obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie wykazu wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających te przepisy (M.P. poz. 329).

4) Załącznik Nr 5 poz. 4: To jest zakaz. Proponuję zamienić to opisując dotychczasowe użytkowanie tej działki.

Uwaga uwzględniona; opis działania zmieniono na następujący: Utrzymanie obecnego, rolnego sposobu użytkowania gruntów.

5) Załącznik Nr 5 poz. 9: dlaczego z monitoringu stanu ochrony wyłączono siedliska przyrodnicze 3160 i 3260.

Monitoring stanu ochrony dotyczy tylko tych przedmiotów ochrony, których występowanie potwierdzono w obszarze Natura 2000 podczas prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych; wśród nich nie znalazły się siedliska przyrodnicze 3160 i 3260. Zmieniono opis działania na następujący: Ocena stanu ochrony siedlisk przyrodniczych: 3150, 6430, 6510, 7210, 7230, 91E0 i 9170 oraz żółwia błotnego [...].

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.), zwanej ustawą o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk żółwia błotnego udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych poprzez powiadomienie ich drogą pocztową o możliwości wyrażania opinii i uwag do projektu udostępnionego na stronie internetowej oraz w siedzibie RDOŚ w Poznaniu.

Zgodnie z art. 28 ust. 9 oraz ust. 4 ustawy o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zapewnił udział społeczeństwa w opracowywaniu zmiany planu zadań ochronnych w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.). Informację o przystąpieniu do dokonywania zmiany planu zadań ochronnych podano do publicznej wiadomości poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie od do
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim

W wyniku procedury z udziałem społeczeństwa zgłoszono uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacją w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę oraz w jakim zakresie zostały uwzględnione zawarto w poniższej tabeli.

Lp.	Uwaga/wniosek Podmiot zgłaszający, data zgłoszenia	Sposób wzięcia pod uwagę oraz zakres uwzględnienia
1.		
2.		

Projekt zarządzenia został uzgodniony z Wojewodą Wielkopolskim pismem z 2015 r.